

Harjoitteet videon käsittelyyn:

VIDEO 2 “Kaikille samat mahdollisuudet!” – Hazel ja Terry

Johdanto:

Tässä harjoituksessa tutustutaan kahden sambialaisen nuoren, **Hazelin ja Terryn** ajatuksiin eriarvoisuuden vähentämisestä, yhdenvertaisuudesta ja vaikuttamisesta.

Nuoret ovat mukana Barefeet Theatre -nimisessä järjestössä. **Barefeet on järjestö Sambiassa.** Barefeet puolustaa heikommassa asemassa olevien ihmisten oikeuksia ja hyvinvointia. Se kiinnittää huomiota erityisesti tyttöjen, vammaisten sekä kadulla elävien nuorten oikeuksiin.

Barefeetin jäsenet inspiroivat toimimaan syrjintää ja epätasa-arvoa vastaan. He kouluttavat ja opettavat muita yhteisönsä nuoria esimerkiksi ihmisoikeuksista ja yhdenvertaisuudesta. He ottavat kantaa ja ovat yhteydessä päättäjiin. Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia.

Barefeet jakaa tietoa esimerkiksi katuteatterin, rap-musiikin ja työpajojen avulla.

Katsokaa video YouTubesta (kesto 5:32): youtu.be/-8Plc7GZqn0

Tehtävät videon katsomisen jälkeen

Harjoite 1: Neljä nurkkaa – mikä herätti ajatuksia?

Tavoitteet: syventää videon keskeisten teemojen ymmärtämistä ja tukea nuoria pohtimaan, miten teemat koskettavat heidän omaa elämäänsä ja arkeaan.

Ryhmäkoko: 5–30 nuorta

Kesto: noin 10 minuuttia

Tarvikkeet: A4-paperia, tussit ja teippiä

Tila: Vapaa tila, jossa voi liikkua.

Ikäsuositus: 13-vuotiaat ja sitä vanhemmat

Kuvaus: Harjoitteessa nuoret pohtivat videon keskeisiä teemoja valitsemalla niistä itselleen merkityksellisimmän. Valinta tehdään liikkumalla fyysisesti huoneen siihen nurkkaan, joka vastaa omaa näkemystä. Harjoite tukee omien ajatusten tunnistamista, mielipiteen ilmaisua ja yhteistä keskustelua.

Valmistelut: Ohjaaja kiinnittää huoneen jokaiseen nurkkaan A4-paperin, jossa lukee yksi videon teemoista:

1. tyttöjen oikeudet
2. rauha ja oikeudenmukaisuus
3. vaikuttaminen
4. kaikille samat mahdollisuudet osallistua

Huoneen keskelle laitetaan paperi, jossa lukee:

5. jokin muu

Tehtävän kulku:

Ohjaaja pyytää osallistujia miettimään: Mikä videon teemoista tuntui sinulle tärkeimmältä tai merkityksellisimmältä? Mikä teemoista puhutteli sinua?

Nuoret siirtyvät siihen nurkkaan, joka kuvaa heidän valintaansa.

Pyydä samaan nurkkaan tulleita keskustelemaan keskenään seuraavista kysymyksistä:

- Miksi valitsit tämän teeman?
- Mitä ajatuksia tai tunteita teema herätti sinussa?
- Mikä oli Hazelin ja Terryn (videolla) tärkein viesti tähän teemaan liittyen?
- Miten Barefeetin nuorten toiminta liittyy tähän teemaan?
- Miten itse voisit edistää tätä asiaa omassa arjessasi tai lähiympäristössäsi?

Yhteinen purku:

- Jokainen nurkka voi jakaa lyhyesti omia näkemyksiään.
- Pohditaan yhdessä:
 - Mitä nämä teemat kertovat maailman ja meidän arjen tilanteista?
 - Miten nuoret voivat itse vaikuttaa näihin teemoihin (esim. pieniä tekoja, osallistumista, tiedon jakamista).

Vinkkejä ohjaajalle:

- Jos kaikki menevät samaan nurkkaan, voit kysyä:
"Voisiko joku kokeilla toista näkökulmaa hetkeksi?"
- Jos jotkut valitsevat "jokin muu" -vaihtoehdon, pyydä heitä sanoittamaan omaa teemansa tai havaintoa, joka kosketi heitä.
- Voit pyytää jokaista nurkkaa kirjoittamaan muutamia avainsanoja paperille.

Harjoite 2: Yhdenvertaisuus lähiympäristössäni

Tavoitteet: Pohtia, ketkä ovat mukana, ketkä jäävät ulkopuolelle ja miten voimme itse vahvistaa yhdenvertaisuutta Suomessa.

Ikäsuositus: 13-vuotiaat ja sitä vanhemmat

Ryhmäkoko: 5–25 nuorta

Vaihe 1. Havainnointi (10 min)

Työskennellään pienryhmässä tai yksin.

Miettikää ja kirjoittakaa post-it-lapuille:

- Ketkä meidän nuorisotalolla / harrastusryhmässä käy? Miten moninaisuus näkyy täällä?
- Ketkä puuttuvat tai ovat harvoin mukana?
- Keiden ääni kuuluu? Keiden jää ehkä kuulematta?
- Mitkä voivat olla syitä siihen, että kaikki eivät halua tai voi tulla paikalle? Mitkä syyt voivat estää osallistumasta?

Ohjaajan on tärkeää muistuttaa turvallisemman tilan säännöistä ja sanoittaa turvakehystä ennen keskustelun aloitusta:

“Emme arvaile yksittäisten ihmisten taustoja. Puhumme ilmiöistä ja rakenteista, emme henkilöistä.”

Vastaukset voi antaa myös anonyymisti.

Lopuksi ohjaaja kokoaa laput ja ryhmittelee vastaukset keskustelua varten.

Vaihe 2. Keskustelu ratkaisuksista (n. 10–15 min)

Keskustelkaa yhdessä:

- Millainen olisi paikka (nuorisotalo/ harrastusryhmä), jossa kaikki kokisivat olonsa tervetulleiksi? Millainen paikka olisi oikeasti kaikille avoin, turvallinen ja mukava?
- Mitä pitäisi muuttaa?
- Mikä näistä asioista on sellainen, johon voimme itse vaikuttaa?
- Mitä voimme tehdä, jotta kaikki tuntevat olevansa tervetulleita ja kaikkien ääni pääsee kuuluviin?

Jakautukaa pieniin ryhmiin ja nimetkää ryhmissä 1–3 konkreettista tekoa, joilla yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä voidaan tukea tässä ryhmässä.

- Mitkä ehdotuksista ovat realistisia toteuttaa heti?
- Mitkä vaativat aikuisen tukea?
- Mitkä voimme toteuttaa itse jo tällä viikolla?

3. Luova jatkotehtävä – Vaikuttava esitys (n. 20–30 min)

Tehkää pienissä ryhmissä esityksiä tai tuotoksia, jotka näyttävät:

- Miten paikasta voidaan tehdä kaikille turvallinen ja mukava
- Miten kaikkien ääni saadaan kuuluviin

Esityksen muodoksi voi valita esimerkiksi:

- Still-kuva tai lyhyt näytelmä
- Rap tai muu kantaaottava musiikki
- Tietoisku
- Slogan eli iskulause
- Juliste, piirros tai ideakartta
- Somekampanja

Rekvisiittaa ja musiikkia saa käyttää apuna.

Kun esitykset on suunniteltu, järjestellään tuolit puolikaareen katsomoksi niin, että jää tilaa ”näyttämölle”. Katsotaan ryhmien esitykset yksi kerrallaan ja annetaan esityksen jälkeen aplodit.

Vinkit ohjaajalle:

Aloita draamatyöskentely matalan kynnyksen lämmittelyharjoituksilla, jotka rentouttavat ilmapiiriä ja virittävät ryhmän yhteiseen työskentelyyn. Sopikaa yhdessä työskentelyn pelisäännöt (esim. turvallisemman tilan periaatteet tai draamasopimus) tai kerratkaa aiemmin sovitut säännöt.